

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВИЩИЙ ДЕРЖАВНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКРАЇНИ
«БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної роботи

“ 26 ” _____ 2020 р.
I.V. Геруш

ДОВІДНИК ДЛЯ СТУДЕНТА
(СИЛАБУС)
з вивчення навчальної дисципліни

ОСНОВИ ГОМЕОПАТІЇ
курс за вибором

Галузь знань 22 Охорона здоров'я
(код і назва галузі знань)

Спеціальність 226 Фармація, промислова фармація
(код і назва спеціальності)

Освітній ступінь магістр
(магістр, бакалавр, молодший бакалавр)

Курс навчання III

Форма навчання заочна
(денна, заочна, дистанційна)

Кафедра фармакології
(назва кафедри)

Схвалено на методичній нараді кафедри фармакології
„ 16 ” червня 2020 року (протокол № 12).

Завідувач кафедри фармакології, професор

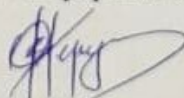

Заморський І.І.

Схвалено на засіданні предметної методичної комісії з дисциплін
фармацевтичного профілю « 17 » червня 2020 року (протокол № 6)

Голова предметної методичної комісії з дисциплін фармацевтичного профілю

Доцент

Геруш О.В.

Чернівці – 2020

1. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ ПРО НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ, ЯКІ ВИКЛАДАЮТЬ НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Кафедра	фармакології
Прізвище, ім'я, по батькові науково-педагогічних працівників, посада, науковий ступінь, вчене звання, e-mail	Заморський Ігор Іванович – доктор медичних наук, професор, zamorskii@bsmu.edu.ua Косуба Раїса Борисівна – доктор медичних наук, професор, kosuba.raisa@bsmu.edu.ua <u>Кишкан Інна Григорівна – кандидат медичних наук, доцент, kishkaninna@bsmu.edu.ua</u> Петрюк Анатолій Євгенович – кандидат медичних наук, доцент, Petriuk.Anatolii@bsmu.edu.ua
Веб-сторінка кафедри на офіційному веб-сайті університету	https://www.bsmu.edu.ua/farmakologiyi/
Веб-сайт кафедри	http:// pharmacology.bsmu.edu.ua/
E-mail	pharmacology@bsmu.edu.ua
Адреса	м. Чернівці, вул. Богомольця, 2
Контактний телефон	+38 (0372) 3-52-62

2. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Статус дисципліни	вибіркова
Кількість кредитів	4
Загальна кількість годин	120
Лекції	6
Семінарські заняття	6
Самостійна робота	108
Вид заключного контролю	залік

3. **Опис навчальної дисципліни.** Відповідно до навчального плану, навчальна дисципліна вивчається студентами третього року навчання разом після вивчення базових дисциплін: медична біологія, медична та біологічна фізика, медична хімія, біоорганічна та біологічна хімія, анатомія людини, гістологія, цитологія та ембріологія, фізіологія, фармакологія та інтегрується з відповідними програмами.

Вивчення основ гомеопатії здійснюється студентами фармацевтичного факультету впродовж V семестру 3-го року навчання. На вивчення навчальної дисципліни курс за вибором «Основи гомеопатії» надається загальна кількість годин 120 год (12 год – аудиторних, 108 год – самостійної роботи студентів). Обсяг навчального навантаження студентів описаний у кредитах ECTS – залікових кредитах, які зараховуються студентами при успішному засвоєнні ними відповідного модулю (залікового кредиту).

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь, форма навчання	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 4,0	Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я»	Вибіркова
Модулів – 1	Спеціальність:	Рік підготовки (курс) – III

Змістових модулів – 1	226 «Фармація, промислова фармація»	
Загальна кількість годин – 120		Семестр –V
Кількість аудиторних годин – 12	Освітній ступінь: магістр	Лекції - 6 год
		Семінарські - 6 год
Кількість годин самостійної роботи студента – 108	Форма навчання: заочна	Самостійна робота - 108 год
		Залік

співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%): аудиторна робота – 10,0%, СРС – 90,0%.

СТРУКТУРОВАНІЙ ПЛАН ПІДГОТОВКИ
з навчальної дисципліни – курс за вибором «ОСНОВИ ГОМЕОПАТІЇ»
для студентів фармацевтичного факультету
за спеціальністю «Фармація, промислова фармація»

Структура навчальної дисципліни	Кількість годин, з них			СРС	Рік навчання	Вид контролю
	Всього	Аудиторних				
		Лекцій	Семін. занять			
<i>Основи гомеопатії</i>	4,0 кредити ECTS/ 120 год.	6	6	108	3 V семе стр	За- лік

Предмет:

З метою формування знань та вмінь у галузі фармації студенти повинні оволодіти теоретичними основами і практичними навичками виготовлення гомеопатичних ліків, які зареєстровані в Україні та їх застосування для індивідуалізованого лікування хворих з різними патологічними станами.

Впровадження у медичну практику сучасних фармакологічних засобів, на жаль, у багатьох випадках призводить до ускладнень – медикаментозної хвороби з її численними проявами, в першу чергу алергічними реакціями. Гомеопатія є випробуваним впродовж більше ніж двох сторіч альтернативним методом, який суттєво оптимізує результативність лікування багатьох захворювань та дозволяє лікареві дотримуватися закликів Гіпократів «Не зашкодь!», оскільки полягає в застосуванні малих доз лікарських субстанцій природного походження. Це зумовлює актуальність інтеграції гомеопатії в систему практичної охорони здоров'я та Європейського комітету з гомеопатії. Арсенал гомеопатичних лікарських засобів на світовому фармацевтичному ринку, нараховує понад 2000 найменувань. Механізм дії гомеопатичних ліків до цих пір ще недостатньо науково обґрунтований, що викликає суперечності між алопатами та гомеопатами.

4. ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

- **Перелік нормативних документів:**

- Положення про організацію освітнього процесу (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-proczesu-u-vdnzu-bukovinskij-derzhavnij-medichnij-universitet.pdf>);
- Інструкція щодо оцінювання навчальної діяльності студентів БДМУ в умовах впровадження Європейської кредитно-трансферної системи організації навчального процесу (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/bdmu-instrukcziya-shhodo-oczinyuvannya-%D1%94kts-2014-3.pdf>);
- Положення про порядок відпрацювання пропущених та незарахованих занять (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/reworks.pdf>);
- Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/07/polozhennya-pro-apelyacziyu-rezultativ-pidsumkovogo-kontrolyu-znan.pdf>);
- Кодекс академічної доброчесності (https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/kodeks_academic_faith.pdf);
- Морально-етичний кодекс студентів (https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/ethics_code.docx);
- Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/antiplagiat-1.pdf>);
- Положення про порядок та умови обрання студентами вибіркового дисципліни (https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/04/nakaz_polozhennyz_vybirkovi_dyscypliny_2020.pdf);
- Правила внутрішнього трудового розпорядку Вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет» (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/17.1-bdmu-kolektivnij-dogovir-dodatok.doc>).

- **Політика щодо дотримання принципів академічної доброчесності здобувачів вищої освіти:**

- самостійне виконання навчальних завдань поточного та підсумкового контролю без використання зовнішніх джерел інформації;
- списування під час контролю знань заборонені;
- самостійне виконання індивідуальних завдань та коректне оформлення посилань на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей.

- **Політика щодо дотримання принципів та норм етики та деонтології здобувачами вищої освіти:**

- дії у професійних і навчальних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики та деонтології;
- дотримання правил внутрішнього розпорядку університету, бути толерантними, доброзичливими та виваженими у спілкуванні зі студентами та викладачами, медичним персоналом закладів охорони здоров'я;
- усвідомлення значущості прикладів людської поведінки відповідно до норм академічної доброчесності та медичної етики.

- **Політика щодо відвідування занять здобувачами вищої освіти:**

- присутність на всіх навчальних заняттях (лекціях, практичних (семінарських) заняттях, підсумковому модульному контролі) є обов'язковою з метою поточного та підсумкового оцінювання знань (окрім випадків з поважних причин).

- **Політика дедлайну та відпрацювання пропущених або незарахованих занять здобувачами вищої освіти:**

- відпрацювання пропущених занять відбувається згідно з графіком відпрацювання пропущених або незарахованих занять та консультацій.

5. ПРЕРЕКВІЗИТИ І ПОСТРЕКВІЗИТИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (МІЖДИСЦИПЛІНАРНІ ЗВ'ЯЗКИ)

Перелік навчальних дисциплін, на яких базується вивчення навчальної дисципліни	Перелік навчальних дисциплін, для яких закладається основа в результаті вивчення навчальної дисципліни
Латинська мова	Клінічна фармація
Іноземна мова	Токсикологічна та судова хімія
Медична біологія	фармакотерапія
Медична хімія, біохімія	
Мікробіологія	
Патологічна фізіологія	
Патологічна анатомія	
Фармакологія	

6. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета викладання дисципліни - створення у студентів цілісного уявлення про основні теоретичні та методичні аспекти сучасної гомеопатії, а також набуття практичних навичок щодо їх використання у професійній діяльності.

Завдання:

Основними завданнями вивчення дисципліни курс за вибором «Основи гомеопатії» є:

- визначення та принципи гомеопатії, історія розвитку гомеопатії та її сучасне наукове обґрунтування;
- походження гомеопатичних ліків та способи їх виготовлення;
- основні гомеопатичні препарати, що використовуються при лікуванні хворих за різних патологічних станів.

7. КОМПЕТЕНТНОСТІ, ФОРМУВАННЮ ЯКИХ СПРИЯЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА:

• **інтегральні:**

здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності фармацевта із застосуванням положень, теорій та методів фундаментальних, хімічних, технологічних, біомедичних та соціально-економічних наук; інтегрувати знання та вирішувати складні питання, формулювати судження за недостатньої або обмеженої інформації; ясно і недвозначно доносити свої висновки та знання, розумно їх обґрунтовуючи, до фахової та нефахової аудиторії.

• **загальні:**

ЗК1 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, здатність вчитися і бути сучасно навченим.

ЗК2 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК3 Знання та розуміння професійної діяльності.

ЗК4 Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК5 Здатність приймати обґрунтоване рішення; навички міжособистісної взаємодії.

ЗК 6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професії.

ЗК9 Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

• **спеціальні (фахові, предметні):**

СК₆ Здатність до визначення принципів та характеру лікування захворювань.

СР₆ Визначати принципи лікування захворювання в умовах закладу охорони здоров'я, вдома у хворого та на етапах медичної евакуації у т.ч. в польових умовах, на підставі попереднього клінічного діагнозу, використовуючи знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.

СР₉ Надавати медичну допомогу використовуючи знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення, на підставі діагнозу невідкладного стану в умовах обмеженого часу згідно з визначеною тактикою, використовуючи стандартні схеми.

8. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

Знати:

1. Визначення гомеопатії, її роль і місце в сучасній лікарській практиці. Основний принцип гомеопатичного методу лікування - принцип подібності.
2. Сучасне наукове обґрунтування гомеопатичного методу лікування. Принцип малих доз.
3. Походження та способи виготовлення гомеопатичних ліків. Принцип потенціювання.
4. Джерела знань про гомеопатичні ліки. Основний принцип дослідження гомеопатичних ліків - дослідження на практично здорових людях.
5. Визначення лікарської хвороби та лікарського патогенезу.
6. Лікарське загострення, його типи.
7. Гомеопатична семіотика.
8. Визначення модальностей.
10. Особливості обстеження хворого в гомеопатії.
11. Визначення та основні принципи гомотоксикології.
12. Визначення органотерапії та ізопатії.
13. Основні гомеопатичні комплексні та монопрепарати, зареєстровані в Україні, для індивідуалізованого лікування хворих з різними патологічними станами.

Вміти:

1. Визначати основні показання та протипоказання до застосування гомеопатичної терапії.
2. Проводити гомеопатичне обстеження хворого та оцінити результати, враховуючи особливості гомеопатичного методу:
 - а) виявити в спонтанній розповіді пацієнта ознаки для призначення гомеопатичного препарату;
 - б) провести спрямоване та непряме опитування;
 - в) оцінити генеалогічний анамнез;
 - г) виявити загальні модальності хворого;
 - д) оцінити результати фізикального та лабораторних досліджень.
3. Володіти принципами визначення потенції та частоти прийому гомеопатичних засобів.
4. Виписувати і вміти «читати» рецепт на гомеопатичні ліки.
5. Проводити пошук відповідного гомеопатичного засобу за допомогою реперторіуму.
6. Обґрунтувати конституціональні особливості основних гомеопатичних препаратів.
7. Призначити антигомтоксичні й ізопатичні ліки.
8. Проводити вибір серед основних моно- та комплексних гомеопатичних препаратів, зареєстрованих в Україні, для лікування хворих з різними патологічними станами.
9. Проводити вибір серед основних гомеопатичних препаратів, зареєстрованих в Україні, для застосування у педіатричній практиці.
10. Проводити вибір необхідної дози гомеопатичного препарату в залежності від віку хворого.
11. Проводити вибір необхідної дози гомеопатичного препарату в залежності від гостроти патологічного процесу.

Демонструвати:

1. Знання про наукове обґрунтування гомеопатії, як вид нетрадиційної комплементарної медицини, фармакології та фармації, спрямований на активацію та оновлення захисних функцій організму.
2. Володіння основними знаннями про гомеопатичні ліки, їх походженням, виготовлення та застосування за різних патологічних станів.

9. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 120 годин (4 кредити ECTS), з них 6 години лекцій, 6 годин семінарських занять і 108 годин самостійної роботи. Програма структурована на теми. Згідно з навчальним планом вивчення основ сучасної гомеопатії здійснюється на 3 курсі продовж V семестру.

Опис дисципліни:

«ОСНОВИ ГОМЕОПАТІЇ»

Конкретні цілі:

- *Усвідомити гомеопатію, як науковий напрямок нетрадиційної комплементарної медицини, фармакології та фармації.*
- *Узагальнити наукові дослідження щодо механізму дії гомеопатичних ліків.*
- *Інтерпретувати поняття про гомеопатичний лікарський патогенез, лікарський діагноз, лікарське загострення.*
- *Засвоїти особливості проведення гомеопатичного клінічного обстеження*
- *Інтерпретувати основні принципи гомеопатії.*
- *Пояснювати алгоритм допомоги при виборі гомеопатичних препаратів з урахуванням конституціональних і синдромальних підходів до лікування.*
- *Засвоїти глосарій гомеопатичних термінів і понять.*
- *Усвідомити принцип реперторизації при виборі гомеопатичних ліків.*
- *Усвідомити основні принципи і наукове обґрунтування гомо токсикології та застосування антигомотоксичної терапії (препаратів) у сучасній медицині.*

Тема 1. Гомеопатія. Визначення, роль і місце в сучасній медицині. Історія розвитку.

Визначення гомеопатії. основні історичні етапи розвитку гомеопатії. Період зародження гомеопатії. Самуель Ганеманн – основоположник гомеопатії. Сучасний стан гомеопатії у світі. Сучасний стан розвитку гомеопатії в Україні. Роль і місце гомеопатії в сучасній лікарській практиці.

Тема 2. Принципи гомеопатії.

Випробування лікарських субстанцій на здорових добровольцях. Закон подобі – протилежне лікують протилежним (*contraria contrariis curantur*). Застосування малих доз лікарських субстанцій – для лікування застосовують малі дози тих лікарських речовин, які у великих дозах у здорової людини викликають подібні симптоми. Динамізація (потенціювання), як метод приготування гомеопатичних препаратів. Малі дози у гомеопатії одержують не однократним розведенням ліків, а послідовними розведеннями, кожне наступне розведення багаторазово струшують (відбувається динамізація – посилення дії ліків).

Тема 3. Наукове обґрунтування гомеопатії. Основні напрями наукових досліджень у гомеопатії.

Механізм дії гомеопатичних препаратів за Ганеманном. Сучасні уявлення про механізми дії сучасних гомеопатичних засобів. Теорії інформаційної дії гомеопатичних препаратів. Випробування лікарських субстанцій на здорових добровольцях. Поняття про медикаментозний патогенез і медикаментозний діагноз. Медикаментозне загострення ті його типи.

Тема 4. Гомеопатична фармакопея. Походження і приготування гомеопатичних лікарських засобів.

Визначення гомеопатичного лікарського засобу. Базисні гомеопатичні препарати. Фармакопея В. Швабе. Методи приготування гомеопатичних потенцій.

Тема 5. Методологія гомеопатичного обстеження. Гомеопатична семіотика.

Симптоми, їх класифікація та значення в гомеопатії. Етіологічні чинники, їх значення для встановлення медикаментозного діагнозу. Локалізація патологічного процесу, характер відчуттів, модальності та їх значення у визначенні медикаментозного діагнозу та вибору гомеопатичного препарату. Значення спадковості та анамнезу життя для лікування

Тема 6. Підходи до вибору гомеопатичних препаратів. Критерії відбору симптомів для пошуку ліків.

Конституціональний і синдромальний підходи до вибору препарату. Вибір гомеопатичного препарату за допомогою *Materia Medica*, за допомогою *Repertorium* (репертеризація). Критерії вибору потенцій гомеопатичних препаратів.

Тема 7. Сучасні напрями біологічної медицини. Гомотоксикологія. Антигомтоксичні препарати.

Основні принципи і наукове обґрунтування гомотоксикології (основні принципи і терміни). Особливості дії антигомтоксичних препаратів. Місце антигомтоксичної терапії в сучасній медицині.

Глосарій гомеопатичних термінів і понять.

10. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ КУРСУ ЗА ВИБОРОМ «ОСНОВИ ГОМЕОПАТІЇ»

Тема	Лекції	Семинарські заняття	СРС	Індивідуальна робота
<i>Змістовий модуль I.</i>				
Гомеопатія. Визначення, роль і місце в сучасній медицині. Історія розвитку.	1		4	Підготувати огляд наукової літератури, або виготовити навчальну таблицю з будь-якої теми
Принципи гомеопатії.	1	1	4	
Наукове обґрунтування гомеопатії. Основні напрями наукових досліджень у гомеопатії.	1	1	4	
Гомеопатична фармакопея. Походження і приготування гомеопатичних лікарських засобів.	1	0,5	8	
Методологія гомеопатичного обстеження. Гомеопатична семіотика	1	1	8	
Підходи до вибору гомеопатичних препаратів. Критерії відбору симптомів для пошуку ліків	1	0,5	8	
Сучасні напрями біологічної медицини. Гомотоксикологія. Антигомтоксичні препарати.	1	2	8	
Основні комплексні гомеопатичні препарати для лікування хворих у разі простудних та інфекційних захворювань.			8	Підготувати огляд наукової літератури, або виготовити навчальну таблицю з будь-якої теми
Основні комплексні гомеопатичні препарати для лікування хворих з алергічними станами на прикладі atopічного дерматиту			8	
Принцип функціонування гомеопатичних аптек			8	
Проведення випробувань гомеопатичних ліків			8	

Принципи активності, ефективності, безпечності та доступності ліків в гомеопатії			8	
Основні комплексні гомеопатичні препарати для лікування хворих із синдромом вегетативної дистонії.			8	
Застосування монокомпонентних та комплексних гомеопатичних препаратів у педіатричній практиці.			8	
Індивідуальна робота студентів			8	
<i>Усього годин – 120</i>	6	6	108	
<i>Кредитів ECTS – 4,0</i>				

Аудиторна робота – 10 %, СРС – 90 %

Тематичний план лекцій
курсу за вибором «ОСНОВИ ГОМЕОПАТІЇ» для студентів 3-го курсу
фармацевтичного факультету, спеціальності «Фармація,
промислова фармація» освітній ступінь магістр, заочна форма
навчання

№ з.п.	ТЕМА	Кількість годин
1.	Історія розвитку, організація та загальні питання гомеопатії. Самуїл Ганеман – основоположник гомеопатії (ГМП). Місце ГМП в сучасній медицині та фармації. Основні принципи ГМП та напрямки наукових досліджень. Сучасні уявлення про механізм дії гомеопатичних ліків.	2
2.	Гомеопатичні ліки, походження, способи виготовлення. Гомеопатичні аптеки. До клінічні дослідження і клінічні випробування ГМП ліків. Фармацевтичні фірми по виготовленню гомеопатичних ліків. Нормативна база ГМП. Конституціональний та синдромальний підходи при виборі гомеопатичного препарату, гомеопатичний анамнез, методи обстеження. Глосарій ГМП термінів і понять.	2
3.	Лікувальна тактика в ГМПатії. ГМПатичні Materia medica та Repertorium. Поняття про реперторизацію. Критерії вибору потенцій гомеопатичних препаратів. Гомотоксикологія і антигомтоксичні препарати. Показання та протипоказання до застосування гомеопатичних ліків при хворобах різного профілю.	2

Тематичний план семінарських занять
курсу за вибором «ОСНОВИ ГОМЕОПАТІЇ» для студентів 3-го курсу
фармацевтичного факультету, спеціальності «Фармація, промислова фармація»
освітній ступінь магістр, заочна форма навчання

№ з.п.	ТЕМА	Кількість годин
1.	Історія розвитку, організація та загальні питання гомеопатії. Самуїл Ганеман – основоположник гомеопатії (ГМП). Місце ГМП в сучасній медицині та фармації. Основні принципи ГМП та напрямки наукових досліджень. Сучасні уявлення про механізм дії гомеопатичних ліків.	2
2	Гомеопатичні ліки, походження, способи виготовлення. Гомеопатичні аптеки. До клінічні дослідження і клінічні випробування ГМП ліків. Фармацевтичні фірми по виготовленню гомеопатичних ліків. Нормативна база ГМП. Конституціональний та синдромальний підходи при виборі гомеопатичного препарату, гомеопатичний анамнез, методи обстеження. Глосарій ГМП термінів і понять.	2
3.	Лікувальна тактика в ГМПатії. ГМПатичні Materia medica та Repertorium. Поняття про реперторизацію. Критерії вибору потенцій гомеопатичних препаратів. Гомотоксикологія і антигомотоксичні препарати. Показання та протипоказання до застосування гомеопатичних ліків при хворобах різного профілю.	2
	РАЗОМ	6,0

Самостійна робота студентів (СРС) та її контроль

№ П1/п	Назва теми	К-сть год.
1	Гомеопатія в сучасній системі охорони здоров'я. Основні праці С.Ганемана та їх значення.	4
2	Історія розвитку гомеопатії. Основні гомеопатичні терміни. Базові принципи гомеопатії.	8
3	Наукове обґрунтування гомеопатії. Сучасні напрямки досліджень механізмів дії гомеопатичного лікування.	8
4	Гомеопатична фармація. Походження гомеопатичних ліків.	8
5	Принципи гомеопатичного обстеження хворого. Реперторизація.	8
6	Гомотоксикологія та антигомотоксичні препарати.	8
7	Основні комплексні гомеопатичні препарати для лікування хворих у разі простудних та інфекційних захворювань.	8
8	Основні комплексні гомеопатичні препарати для лікування хворих з алергічними станами на прикладі atopічного дерматиту	8
9	Ознайомлення з технологічним процесом виготовлення гомеопатичних препаратів і їх реалізацією в аптечній мережі. Принцип функціонування гомеопатичних аптек.	8
10	Проведення випробувань гомеопатичних ліків	8
11	Принципи активності, ефективності, безпечності та доступності ліків в гомеопатії	8
12	Основні комплексні гомеопатичні препарати для лікування хворих із синдромом вегетативної дистонії.	8
13	Застосування монокомпонентних та комплексних гомеопатичних препаратів у педіатричній практиці.	8
14	Підходи до вибору гомеопатичних препаратів. Критерії відбору симптомів для пошуку ліків.	8
	Разом	108

10. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ, ЗА ВИКОНАННЯ ЯКИХ СТУДЕНТУ ДОДАТКОВО ДОДАЄТЬСЯ 5 БАЛІВ ЗА ПОТОЧНУ НАВЧАЛЬНУ ДІЯЛЬНІСТЬ курсу за вибором «ОСНОВИ ГОМЕОПАТІЇ»

1. Створення наглядних схем принципів гомеопатії за допомогою редактора Power Point.
2. Створення наглядних схем джерел отримання гомеопатичних ліків за допомогою редактора Power Point.
3. Оформлення таблиці – рецепта, схеми виписування рецепта на гомеопатичні ліки.
4. Створення наглядних схем - таблиць «глосарій гомеопатичних термінів і понять».

11. Перелік питань для підготовки студентів до семінарських занять та підсумкового заняття з курсу за вибором "Основи гомеопатії".

1. Визначення гомеопатії. Гомеопатія як метод холистичної регулюючої терапії.
2. Основні принципи гомеопатії.
3. Застосування малих доз лікарських субстанцій.
4. Основні історичні етапи розвитку гомеопатії. Сучасний стан розвитку гомеопатії в Україні.
5. Теорії розвитку захворювання за Ганеманном. Механізм дії гомеопатичних препаратів.
6. Джерела знань про гомеопатичні лікарські засоби.
7. Поняття про медикаментозний патогенез і медикаментозний діагноз.
8. Медикаментозне загострення, його типи.
9. Походження гомеопатичних лікарських засобів.
10. Визначення гомеопатичного лікарського засобу. Базисні гомеопатичні препарати.
11. Потенціювання. Шкали гомеопатичних розведень. Поняття про низькі, середні і високі потенції.
12. Методи приготування гомеопатичних потенцій.
13. Симптоми їх класифікація, використання і значення в гомеопатії.
14. Етіологічні чинники, їх значення для встановлення медикаментозного діагнозу.
15. Локалізація патологічного процесу, її значення для вибору гомеопатичного препарату.
16. Модальності та їх значення для вибору гомеопатичного препарату.
17. Конституціональний і синдромальний підходи до вибору гомеопатичного препарату.
18. Конституціональний медикаментозний тип.
19. Materia Medica, її структура. Вибір гомеопатичного препарату за допомогою Materia Medica.
20. Гомеопатичний антидот.
21. Уніцизм і плюралізм як сучасні методики гомеопатії.
22. Реперторіум. Вибір гомеопатичного препарату за допомогою реперторіума. Ранжирування симптомів.
23. Основні терміни і визначення гомотоксикології.
24. Фази захворювання за Реккевегом.
25. Особливості дії антигомотоксичних препаратів.
26. Місце антигомотоксичної терапії в сучасній медицині.
27. Основні моно – та комплексні гомеопатичні препарати для індивідуалізованого лікування хворих з ГРВІ.
28. Основні комплексні гомеопатичні препарати для лікування хворих з алергічними станами на прикладі атопічного дерматиту.
29. Основні комплексні гомеопатичні препарати для лікування хворих із синдромом вегетативної дистонії.
30. Основні гомеопатичні препарати в педіатричній практиці та супроводі вагітності.

12. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У навчальному процесі на кафедрі будуть використані наступні методи навчання:

1. Пояснювально-ілюстративний метод або інформаційно-рецептивний.

- Студенти одержують знання на лекції, з навчальної або методичної літератури, через екранний посібник в "готовому" виді.

- Студенти сприймають і осмислюють факти, оцінки, висновки й залишаються в рамках репродуктивного (відтворюючого) мислення.

- Інформаційно-рецептивний метод сам по собі не формує в студента умінь і навичок використання отриманих знань і не гарантує їх свідомого й міцного запам'ятовування.

2. Репродуктивний метод (репродукція - відтворення)

- Застосування вивченого на основі зразка або правила.

- Діяльність студентів носить алгоритмічний характер, тобто виконується за інструкціями, приписаннями, правилами в аналогічних, подібних з показаним зразком ситуаціях.

- Для цього використовуються різноманітні вправи, лабораторні, практичні роботи, програмований контроль, різні форми самоконтролю.

- Застосовується у взаємозв'язку з інформаційно-рецептивним методом (який передує репродуктивному). Разом вони сприяють формуванню знань, навичок і вмінь в студентів, формують основні розумові операції (аналіз, синтез, узагальнення, перенос, класифікація).

- Не гарантує розвитку творчих здатностей студентів.

3. Метод проблемного викладу.

- Педагог до викладу матеріалу ставить проблему, формулює пізнавальне завдання на основі різних джерел і засобів.

- Показує спосіб рішення поставленого завдання.

- Спосіб досягнення мети - розкриття системи доказів, порівняння точок зору, різних підходів.

- Студенти стають свідками й співучасниками наукового пошуку.

- Студенти не тільки сприймають, усвідомлюють і запам'ятовують готову інформацію, але й стежать за логікою доказів, за рухом думки педагога.

4. Частково-пошуковий, або евристичний, метод.

- Полягає в організації активного пошуку рішення висунутих у навчанні (або сформульованих самостійно) пізнавальних завдань.

- Пошук рішення відбувається під керівництвом педагога, або на основі евристичних програм і вказівок.

- Процес мислення здобуває продуктивний характер.

- Процес мислення поетапно направляється й контролюється викладачем або самими студентами на основі роботи над програмами (у тому числі й комп'ютерними) і навчальними посібниками.

- Метод дозволяє активізувати мислення, викликати зацікавленість до пізнання на семінарах і колоквіумах.

5. Дослідницький метод.

- Проводиться аналіз матеріалу, постановки проблем і завдань і короткого усного або письмового інструктажу студентів.

Дискусійні методи. Елементи дискусії (суперечки, зіпкнення позицій, навмисного загострення й навіть перебільшення протиріч в обговорюваному змістовному матеріалі) можуть бути використані майже в будь-яких організаційних формах навчання, включаючи лекції.

- Предметом дискусії можуть бути не тільки змістовні проблеми, але й моральні, а також міжособистісні відносини самих учасників групи. Результати таких дискусій (особливо коли створюються конкретні ситуації морального вибору) набагато сильніше модифікують поведінку людини, чим просте засвоєння деяких моральних норм на рівні знання.

- Дискусійні методи виступають як засіб не тільки навчання, але й виховання.

13. МЕТОДИ ТА ФОРМИ ПРОВЕДЕННЯ КОНТРОЛЮ

Протягом вивчення дисципліни всі види діяльності студента підлягають контролю, як поточному (на кожному занятті), так і підсумковому.

Початковий контроль знань студентів здійснюється під час проведення занять і включає в себе перевірку знань теоретичного та практичного матеріалу, який вивчався на попередніх курсах (анатомія, гістологія, патанатомія, імунологія, патофізіологія, мікробіологія тощо), що проводиться

методом фронтального усного опитування, або написання контрольних робіт, для чого використовуються питання для контрольних робіт.

Поточний контроль знань студентів здійснюється під час проведення семінарських занять і включає перевірку знань теоретичного матеріалу теми та контроль оволодіння практичними навичками, які передбачені методичними розробками занять з відповідних тем. Перевірка знань студентів здійснюється за допомогою: усного фронтального опитування; вирішення тестових завдань різного ступеня важкості; розв'язування ситуаційних задач та виписуванням рецептів на ліки.

Підсумковий контроль знань студентів здійснюється під час проведення підсумкового заняття, яке проводиться в усно-письмовій формі. У студентів з'ясовують знання теоретичного матеріалу згідно питань для підготовки студентів до підсумкового контролю, а також методику засвоєних практичних навичок. Поряд з цим студенти розв'язують ситуаційні задачі та виписують рецепти, що також враховується при виставленні оцінки підсумкового контролю засвоєння дисципліни.

ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТА З ДИСЦИПЛІНИ

Порядок, методика та критерії оцінювання поточної навчальної діяльності, методика та критерії оцінювання під час проведення підсумкового контролю, оцінювання з дисципліни в цілому. Вивчення навчальної дисципліни «Основи гомеопатії» не передбачає окремого навчального заняття для приймання заліку.

Студент отримує оцінку «зараховано», якщо він виконав всі види робіт, передбачених робочою навчальною програмою з дисципліни, відвідав всі навчальні заняття – лекції, семінарські заняття, визначені тематичним планом з відповідної дисципліни (при наявності пропусків – своєчасно їх відпрацював), набрав загальну кількість балів при вивченні навчальної дисципліни не меншу, ніж 120. Студент отримує оцінку «не зараховано», якщо студент має невідпрацьовані пропуски навчальних занять (семінарських та лекцій) і кількість балів за поточний контроль менша, ніж мінімальна. Оцінка «зараховано» і «не зараховано» вноситься викладачем до залікової відомості (Форма № Н-5. 03-3), «Індивідуального навчального плану студента», «Журналу обліку відвідувань та успішності студентів» та «Залікової книжки». Залікова відомість надається до деканату в день проведення заліку або наступного дня. Студенту, який отримав оцінку «не зараховано» декан факультету видає направлення на ліквідацію академічної заборгованості з дисципліни. Відпрацювання занять і підвищення балів студентами за направленням деканату повинно відбуватись в установленому порядку під час відпрацювань за графіком кафедри. Після відпрацювань пропущених занять деканат повинен видати студенту залікову відомість, в яку викладач вносить відмітку про складання заліку. Отримання оцінки «зараховано» з семестрових дисциплін, викладання яких закінчується заліком, є обов'язковою умовою перевodu студента на наступний семестр (рік) навчання.

Формою підсумкового контролю є *залік*.

Результати складання заліку оцінюються за двобальною системою: *"зараховано" і "не зараховано"*. Студент отримує оцінку "зараховано", якщо він виконав всі види робіт, передбачених робочою навчальною програмою, відвідав всі навчальні заняття – лекції, семінарські, визначені календарно-тематичним планом кафедри, набрав загальну кількість балів при вивченні дисципліни не меншу, ніж мінімальна.

Студенту виставляється оцінка "зараховано", якщо за поточну навчальну діяльність він набрав не менше 120 балів

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

Оцінка за дисципліну визначається як сума оцінок поточної навчальної діяльності (у балах), яка виставляється при оцінюванні теоретичних знань та практичних навичок відповідно до переліків, визначених програмою дисципліни.

Максимальна кількість балів, що присвоюється студентам при засвоєнні залікового кредиту – 200, в тому числі за поточну навчальну діяльність – 200 балів (100%).

Оцінювання поточної навчальної діяльності здійснюється на кожному семінарському занятті за відповідною темою. Дисципліна передбачає 3 теми семінарських занять:

Вага кожної теми має бути однаковою. При засвоєнні кожної теми за поточну навчальну

діяльність студенту виставляються оцінки за 4-ри бальною традиційною шкалою, які потім конвертуються у бали. В програмі була застосована така система конвертації традиційної системи оцінки у бали:

Нарахування балів за поточну діяльність та конвертація традиційних оцінок у бали

Номер модуля, кількість навчальних годин / кількість кредитів ECTS	Кількість змістових модулів, їх номери	Кількість семінарських занять	Конвертація у бали традиційних оцінок				Бали за виконання індивідуальних завдань як виду СРС	Мінімальна кількість балів*
			Традиційні оцінки					
			“5”	“4”	“3”	“2”		
Модуль 1 120/4,0	1	3	65	53	40	0	5	120

Максимальна кількість, яку може набрати студент при вивченні модуля, дорівнює 200 балам. Вона вираховується шляхом множення кількості балів, що відповідають оцінці “5”, на кількість тем у модулі з додаванням балів за індивідуальну самостійну роботу. Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну навчальну діяльність при вивченні: 195 (65 x 3) та ще 5 балів за виконання індивідуального завдання як виду СРС. Контроль самостійної роботи студентів здійснюється під час поточного контролю на відповідному аудиторному занятті.

Мінімальна кількість балів, яку може набрати студент при вивченні дисципліни, вираховується шляхом множення кількості балів, що відповідають оцінці “3”, на кількість тем у модулі і вона відповідно становить:

120 (3 семінарських занять x 40).

Примітка: при засвоєнні теми за традиційною системою студенту присвоюються бали: “5” – 65 балів, “4” – 53 балів, “3” – 40 балів.

Максимальна кількість балів за поточну навчальну діяльність студента – 200 (з них 5 балів з них за індивідуальну СРС).

Отримання оцінки «зараховано» з семестрових дисциплін, викладання яких закінчується заліком, є обов’язковою умовою перевodu студента на наступний семестр (рік) навчання. Ранжування з присвоєнням оцінок «А», «В», «С», «D», «E» для студентів відповідного курсу та факультету, які навчаються за однією спеціальністю і успішно завершили вивчення дисципліни проводиться деканатами.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова:

1. Основи гомеопатії: навчальний посібник для студентів вищих медичних навчальних закладів ІV рівня акредитації / Л. П. Гуцол. – Вінниця: Нова Книга, 2011. – 344 с.
2. Основи фітотерапії та гомеопатії / Наукове видання / За ред. Волошина О.І., Васюк В.Л., Малкович Н.М., Сенюк Б.П. / - Вишніця, 2011. - 628 с.
3. Практикум по технологии гомеопатических препаратов: Для студ. фармац. вузов и ф-тов / А.И. Тихонов, М.Ф. Пасечник, Т.Г. Ярных, Л.И. Вишневская, С.А. Тихонова; Под ред. А.И. Тихонова. – Х.: Оригинал, 2006. – 160 с.
4. Гомеопатичні лікарські засоби, особливості технології виготовлення, принципи застосування, вимоги при реєстрації / Методичні рекомендації / За ред. Туманова В.А., Чекмана І.С., Ветютнева

Н.О. та ін. - Київ, 2007.

5. Косуба Р.Б., Кишкан І.Г. Лікарська рецептура. Навчальний посібник для студентів вищих медичних (фармацевтичного) навчальних закладів, лікарів та провізорів. – Вид.2-ге, випр. і доповн. – Чернівці: «Видавничий дім «РОДОВІД», 2018. – 120 с.

Допоміжна:

1. Бочков А. Снова о разбавлениях. – Троицкий вариант. – Наука. – 2011. – № 93. – с.15.

2. Синельников В.В. Гомеопатия доктора Синельникова: Полный патогенез лекарственных средств. MATERIA MEDICA. REPERTORIUM. – М.: ЗАО Издательство Центрполиграф, 2011. – 639 с.

3. Антигомтоксические препараты. Справочное пособие. – Киев.- 2005. – 155 с.

4. Державна фармакопея України : в 3-х томах/ Державне підприємство «Український науковий фармакопейний центр якості лікарських засобів». 2-ге вид. – Харків: Державне підприємство підприємство «Український науковий фармакопейний центр якості лікарських засобів», 2015. – Т.1. – 1128 с.

5. Егорова Н.П. Сучасні питання гомеопатії. Міазматична доктрина С. Ганемана та її практичне використання: Матер. Міжнарод. науково-практичної конференції (3-6.10. 2003) - Харків, 2003. - С. 27-33.

6. Кириченко В.Г. Сучасні питання гомеопатії. Міазматична доктрина С. Ганемана та її практичне використання. - Матер. Між народ. науково-практичної конференції (3-6.10. 2003) - Харків, 2003. - С. 40-47.

7. Демченко В.О. Дослідження вітчизняного фармацевтичного ринку гомеопатичних лікарських засобів/ В.О. Демченко, Н.О. Ткаченко, О.О. Майборода // Актуальні питання фармацевтичної і медичної науки та практики. – 2010. Вип. XXIII, №4. – с.20-22

8. Фармацевтична енциклопедія / Голова ред. ради та автор передмови В.П. Черних. – 2- ге вид. переробл. і доповн. – К.: «Моріон», 2010. - 1632 с.

Інформаційні ресурси:

1. Сервер дистанційного навчання БДМУ <http://moodle.bsmu.edu.ua>

2. Сайт кафедри фармакології <http://pharmacology.bsmu.edu.ua/>

3. Сервер МОЗ України <http://www.moz.gov.ua/ua/portal>

4. Електронний довідник лікарських засобів Державного фармакологічного центру МОЗ України www.pharmaceutical-center.kiev.ua

5. Інформаційний реєстр лікарських засобів Державної служби лікарських засобів і виробів медичного призначення України <http://www.drugmed.gov.ua>

13. УКЛАДАЧІ ДОВІДНИКА ДЛЯ СТУДЕНТА (СИЛАБУСУ)

1. Косуба Раїса Борисівна – професор кафедри фармакології, доктор медичних наук.
2. Кишкан Інна Григорівна – доцент кафедри фармакології, кандидат медичних наук.